

VIJEĆU FILOLOŠKOG FAKULTETA

Predlog komisije za ocjenu magistarskog rada pod nazivom „Paranoidni poremećaj ličnosti u romanu *Narandže nijesu jedino voće*“ kandidatkinje Nikoline Bečanović, br. indexa 6/18, SP Engleski jezik i književnost, smjer: Nauka o književnosti:

1. Prof. dr Janko Andrijašević, mentor
2. Prof. dr Marija Krivokapić, predsjednik
3. ~~dr~~ dr Veselinka Milović, član

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET
NIKŠIĆ

PRIMLJENO: 26.06.2020.			
ORG. JED.	BROJ	PRILOG	VRJEDNOST
01	M66		

Janko Andrijašević
Prof. dr Janko Andrijašević

UNIVERZITET CRNE GORE

FILOLOŠKI FAKULTET

VIJEĆU

Na osnovu člana 24, stav 1, Pravila studiranja na postdiplomskim studijama, Vijeće Filološkog fakulteta, na sjednici održanoj 26.11.2019. godine, donijelo je Odluku o imenovanju komisije za ocjenu podobnosti teme i kandidata magistarskog rada pod nazivom: *Paranoidni poremećaj ličnosti u romanu „Narandže nijesu jedino voće“*, kandidatkinje Nikoline Bečanović, u sastavu:

Prof. dr Janko Andrijašević, mentor, Filološki fakultet, Nikšić

Prof. dr Marija Krivokapić, predsjednik, Filološki fakultet, Nikšić

Prof. dr Veselinka Milović, član, Filozofski fakultet, Nikšić

Na osnovu uvida u podnesenu dokumentaciju i rad kandidatkinje Komisija podnosi sljedeći

IZVJEŠTAJ

Kandidatkinja Nikolina Bečanović rođena je 19.12.1994. godine u Nikšiću. Filološki fakultet u Nikšiću upisala je 2013. godine, a treću studijsku godinu, kao stipendista US Department of State provela je na Old Dominion Univerzitetu, u Sjedinjenim Američkim Državama, državi Virdžiniji. Diplomirala je na Filološkom fakultetu u Nikšiću na Studijskom programu Engleski jezik i književnost 2017. godine na temu: Razvojni izazovi u romanu *„Soba“*, autorke Erne Donahju. Magistarske studije na Studijskom programu Engleski jezik i književnost, smjer: Nauka o književnosti upisala je 2018. godine, a obavezne ispite uspješno položila tokom 2019. godine. Od Odbora za monitoring magistarskih studija na prijavu teme magistarskog rada dobijeno je pozitivno mišljenje 26.11.2019. godine (odluka br. 01-2292).

Nikolina Bečanović radi u Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja kao Saradnica u Direktoratu za vodoprivredu. Angažovana je na projektima koje u Crnoj Gori finansira Svjetska Banka, međunarodna organizacija odgovorna za finansiranje i savjetovanje zemalja u cilju podsticanja ekonomskog razvoja i očuvanja međunarodnih investicija. Od novembra 2018. godine, kandidatkinja je angažovana kao nastavnik engleskog jezika u okviru English Access Microscholarship Programa u Nikšiću. U pitanju je intenzivni dvogodišnji program učenja engleskog jezika, kao dodatne nastave, za talentovane učenike koji finansira Vlada Sjedinjenih Država, a u Crnoj Gori sprovodi Udruženje nastavnika engleskog jezika Crne Gore ELTAM. U okviru Access Programa dobitnica je godišnje nagrade za volonterizam u Nikšiću, koju je dodijelio volonterski klub „Alfa centra“ u decembru, 2019. godine.

Učestvovala je u realizacijama sljedećih projekata/programa:

English Access Microscholarship Programa u Nikšiću (2018/2020), Inovativno učenje engleskog jezika – American English E-TEACHER PROGRAM-Teaching Grammar Communicatively (2019), nastavnik-učesnik globalnog projekta Innovate Your Dreams (2019), nastavnik-volonter na projektu nevladinog udruženja Roditelji „Igračkoteka i Razvojni centar u Nikšiću“ (2019/2020), regionalni projekat “Upravljanje slivom rijeke Drine na Zapadnom Balkanu” (2019/2020) u Direktoratu za vodoprivredu, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Kandidatkinja je bila polaznik brojnih seminara, tri nacionalne i jedne međunarodne konferencije za nastavnike engleskog jezika u organizaciji Ambasade Sjedinjenih Američkih Država (SAD) u Podgorici, Filološkog fakulteta u Nikšiću, Ministarstva prosvjete, Zavoda za školstvo, Britanskog savjeta i organizacije SOL (Sharing One Language) održanih u Nikšiću i Podgorici: „Druga nacionalna konferencija za nastavnike engleskog jezika - ELTAM dan 2016, Treća nacionalna konferencija za nastavnike engleskog jezika - ELTAM dan 2017, Četvrta nacionalna konferencija za nastavnike engleskog jezika ELTAM dan 2018- Minds Wide Open: Creating a Culture of Innovation in the Classroom, Prva međunarodna i peta nacionalna konferencija za nastavnike engleskog jezika- Empowering 21st century Learners and Educators, Meeting Challenges, Exploring Sollutions 2019, Podučavanje engleskog jezika kroz TESOL metode (2020), Regionalna obuka o liderstvu u obrazovanju- Lead Like a Champion (2020).

Podaci o radu

Predloženi naslov rada „Paranoidni poremećaj ličnosti u romanu *Narandže nijesu jedino voće*“ jasno i konkretno definiše temu rada koja će se baviti odnosom psihijatrijske dijagnoze poremećaja ličnosti sa jedne strane i književnog lika sa druge. U ovom slučaju radi se o paranoidnom poremećaju ličnosti i o liku gospođe Vinterson iz romana *Narandže nisu jedino voće* (*Oranges Are Not the Only Fruit*, 1984) savremene britanske autorke Dženet Vinterson (Jeanette Winterson, 1959-). Paranoidni poremećaj ličnosti, objašnjava Len Sperry (Len Sperry), jeste obrazac ponašanja koji karakteriše neopravdano nepovjerenje i sumnjičavost prema drugim ljudima, te u svojoj knjizi *Priručnik za dijagnozu i liječenje poremećaja ličnosti* (*Handbook of Diagnosis and treatment of DSM-IV-TR Personality Disorders*, 2003), autor pruža uvid u druga klinička obilježja navedene maladaptacije, i to hipervigilanciju, preosjetljivost na kritike, rigidnost i neprijateljstvo.¹ Teodor Milon (Theodore Millon), autor knjige *Poremećaji ličnosti u modernom životu* (*Personality Disorders in Modern Life*, 2002) u opisu osoba koje imaju paranoidni poremećaj ličnosti navodi da one uvijek motre i očekuju predstojeće napade, te da su to neprijateljski nastrojene, oprezne, samozadovoljne ličnosti koje sve doživljavaju po

¹ Len Sperry, *Handbook of Diagnosis and treatment of DSM-IV-TR Personality Disorders*, Brunner-Routledge, New York, 2003, str. 195.

dihotomijskom principu crnog i bijelog.² Navedeni roman je uveliko autobiografski i predstavlja portret umjetnice kao djevojčice, adolescentkinje i žene, čije su odrastanje obilježili groteskni principi njene pomajke gospođe Vinterson. Stoga se lik gospođe Vinterson čini kao adekvatan za detaljniju književno-psihološku analizu. Primjerenost predložene teme ogleda se u našoj težnji da predstavimo i objasnimo bitne psihološke aspekte ličnosti, koji su u našem slučaju dio narativne-biografske zbilje predloženog romana.

Predmet našeg istraživanja jeste književni prikaz pojma poremećaja ličnosti, sa posebnim osvrtom na paranoidni poremećaj ličnosti, koji je jedna od desetak varijacija ovog poremećaja u savremenoj psihijatriji (uz narcisoidni, histrionični, itd.). Osnovni korpus za istraživanje predstavlja roman *Narandže nijesu jedino voće*, kao i memoarska proza autorke i ekranizacija navedenog romana. Oslanjajući se na literaturu koja se bavi odnosom književnosti i psihologije, pokušaćemo da primijenimo unutrašnji pristup psihološkog proučavanja književnosti na analizu psihološke strukture lika gospođe Vinterson, kao i na njene odnose sa drugim likovima narativne zbilje. Dalje, predmet našeg istraživanja baziran je na percipiranju psiholoških elemenata u književnom tekstu, sa posebnim osvrtom na oblast psihopatologije, odnosno u našem slučaju na paranoidni poremećaj ličnosti i njegova obilježja. Analizi ćemo pristupiti u skladu sa saznanjima psihologije o verbalnom i neverbalnom, naučenom i nenaučenom ljudskom ponašanju kao i u skladu sa adekvatnom metadologijom istraživanja književnog djela.

Svrha našeg istraživanja jeste da fenomen poremećaja ličnosti, u ovom konkretnom slučaju njegove paranoidne varijante, identifikujemo i analiziramo koristeći se likom gospođe Vinterson iz romana *Narandže nijesu jedino voće*. U analizi ćemo pokušati dati što detaljniji uvid u pojedine aspekte njene ličnosti, sa fokusom na njena vjerovanja, ponašanje, stavove, seksualnost, socijalizaciju, odnos ka poznatom i nepoznatom, empatiju i hipokriziju. Koristeći literaturu i kliničke primjere navedene u psihijatrijskim izvorima, između ostalih i gore pomenutih Lena Sperija i Teodora Milona, kao i glavni priručnik za mentalne bolesti *DSM-5 (Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders)*, pratićemo i analizirati psihološku idiosinkratičnost ličnosti gospođe Vinterson i pokušati dokazati da je u velikoj mjeri podudarna sa osnovnim kriterijumima za dijagnostikovanje paranoidnog poremećaja ličnosti.

U uvodnom dijelu rada nastojimo obrazložiti temu rada i predmet istraživanja, te definisati motiv i glavne ciljeve istraživanja. Poremećaji ličnosti su nezaobilazan fenomen u svakom društvu, mada nedovoljno dobro obrađen, pogotovo u nauci o književnosti, te iz toga proizilazi i naša fascinacija ovom temom. Izbor istraživačkog korpusa je djelo britanske književnosti druge polovine 20. vijeka. Prvo poglavlje našeg rada će nositi naziv *O preplitanju književnosti i psihologije* i poslužiti kao teorijska osnova za kasniju detaljniju analizu.

Drugo poglavlje rada baviće se pojmom poremećaja ličnosti i njihove obrade u književnosti. Naime, književnost obiluje ekscentričnim i neponovljivim junacima koji su svojim devijantnim bihevioralnim karakteristikama na granici ili u domenu poremećaja ličnosti pokretači radnje, ali često i omiljeni junaci čitalačke mase, Zato u ovom dijelu rada želimo u kratkim crtama posvetiti njima i tako pružiti osnovu za dalju priču o junakinji sa poremećajem ličnosti.

² Theodore Millon, *Personality Disorders in Modern Life*, John Wiley & Sons, Inc., New Jersey, 2004, str. 436.

Treće poglavlje rada nosiće naziv *O paranoidnom poremećaju ličnosti i njegovoj obradi u književnosti* jer ćemo kroz ovo poglavlje opisati osnovne karakteristike navedenog poremećaja, ali i pomenuti književne likove za koje je kroz dosadašnja istraživanja pretpostavljeno da imaju paranoidni poremećaj ličnosti.

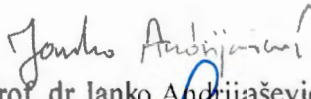
Četvrto i peto poglavlje našeg rada jesu i najbitniji dio u istraživanju jer ćemo se predmetom istraživanja najkonkretnije pozabaviti kroz ova dva poglavlja. Naime, četvrto poglavlje će pružiti bliži uvid u sami roman, te ćemo se upoznati sa likom gospođe Vinterson. Kroz četvrto poglavlje ćemo iznijeti osnovne crte njene patologije, te opisati njene ideje, misli, strahove, vjerovanja i navike. Peto poglavlje našeg rada nosiće naziv *Primjena kriterijuma paranoidno-poremećene ličnosti na gospođu Vinterson*, a u njemu ćemo analizirati njeno ponašanje kroz svaki psihijatrijski DSM kriterijum pojedinačno. Kao što smo već pomenuli, naše istraživanje baziraće se na najnovijoj klasifikaciji poremećaja ličnosti, odnosno na DSM-5 klasifikaciji Američke psihijatrijske asocijacije.

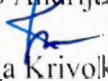
Na kraju rada ćemo izvesti zaključke do kojih smo došli i dati predlog za neka dalja istraživanja.

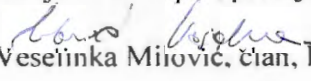
Mišljenje i predlog Komisije

Komisija smatra da je tema relevantna za izradu i po kriterijumima koji karakterišu format master rada. Komisija predlaže Vijeću Filozofskog fakulteta da kandidatknji Nikolini Bečanović odobri izradu master rada na temu: *Paranoidni poremećaj ličnosti u romanu „Narandže nijesu jedino voće“*, s obzirom na to da i kandidatkinja i tema ispunjavaju sve neophodne uslove predviđene Pravilnikom o postdiplomskim studijama Univerziteta Crne Gore.

Komisija u sastavu:

Prof. dr Janko Andrijašević, mentor, Filološki fakultet, Nikšić

Prof. dr Marija Krivolapić, predsjednik, Filološki fakultet, Nikšić

 dr Veselinka Milović, član, Filozofski fakultet, Nikšić